

Avelsregionernas och enskilda medlemmars synpunkter på förslagna nya Avels- och Uppfödareiska Regler: Frågor och svar

Avelsindex

Fråga: Avelshundar i kombination bör ha ett index över 100. Är det minst 101?

Svar: 100 är genomsnittet i rasen. För att nå avelsframsteg skall kombinationen vara över 100 (d.v.s. valpkullens förväntade avelsindex). Index kommer att uttryckas som heltal 101, 102, 103 o.s.v.

Fråga: Hur kom avelsindex till?

Svar: En utförlig information bifogas som beskriver index och varför det skall användas i avelsarbetet.

Fråga: Är användandet av avelsindex en rekommendation eller tvingande?

Svar: Användning av avelsindex är inte något krav, varken från SKK eller SShK, utan en rekommendation och ett användbart verktyg i avelsarbetet för friskare höftleder och armbågsleder. Exempelvis så är de flesta uppfödare teoretiskt redan vana att använda sig av metoden, då man vid planerade kombinationer väljer en stark partner till en något svagare för att få önskat resultat på avkomman. Avelsindex ger uppfödarna fler och säkrare underlag i form av siffror vid valet av avelsdjur.

SKK inför nya registreringsbestämmelser för Rottweiler och Berner Sennenhund från den 1 januari 2012 för HD på grund av att endast friröntgade hundar har tillåtits användas i avel (nivå 3 program). Från den 1 januari 2012 kan enligt dessa bestämmelser hundar med grad C användas i avel om de har ett bra avelsindex. Det är viktigt att påpeka att SShKs Avels- och Uppfödareiska Regler **inte** tillåter att hund med grad C används i avel från den 1 januari 2012. Hund med grad C kan först användas i avel när det nya föreslagna regelverket godkänns av SShKs årsmöte 2012.

Fråga: Vad gäller för försäkring när hundar med grad C används i avel? Får uppfödaren eller valpköparen stå för eventuell kostnad vid höftledsfel hos avkomman?

Svar: Enligt uppgift så har inte alla försäkringsbolag lämnat besked ännu. Agria har svarat att ingen tilläggsförsäkring behövs, men troligtvis kommer det vara ett krav att kombinationens avelsindex vid parningstillfället skall vara över 100. Det är heller inte klart om det är uppfödarens ansvar om någon valp får allvarligt höftledsfel eller skadan täcks av valpköparens försäkring.

Fråga: Om en parning planeras 6 månader före parning, kan avelsindex ändras hos individerna under den tiden?

Svar: Ja, så kan det vara. Det är viktigt att avelsplaneringen är flexibel, d.v.s. till sin tik ha flera täckhundar på förslag så att den vecka parningen sker är avelsindex över 100 för kombinationen. Avelsindex uppdateras 1 gång per vecka (varje helg), vilket sannolikt inte ger stora svängningar av index från vecka till vecka. Efter några månader med avelsindex så kommer man att ha mer erfarenhet om detta.

Index vid parningstillfället kommer att sparas så att ett sänkt index när valparna föds inte är ett brott mot rekommendationen att index för kombinationen skall vara över 100.

Fråga: Index bör inte överstiga 100 till en början. Om index ligger över 100 kan inte det vara en risk för inavelsökning i rasen?

Svar: Inavelsökning är en risk om uppfödarna väljer avelsdjur enbart med höga index. Detta kommer att bevakas i Avelsdata och i SShK genom bl.a. beräkningar av inavelsgraden i rasen, effektiv populationsstorlek och avelsstrukturen. Vid en provparning i Avelsdata så kommer en hög inavelsgrad att varnas för.

Fråga: I rasen finns andra stora sjukdomsproblem, såsom förekomst av tumörer. Kan avelsindex göra att fokus flyttas till ledproblemen från de viktiga tumörsjukdomarna?

Svar: Tumörsjukdomar är ett stort och allvarligt problem i rasen, men avelsindex tar i sin utformning hänsyn till att andra sjukdomar också kan bekämpas samtidigt.

Fråga: Tik som paras med utländsk hane som inte har index. Vad krävs för index på tiken?

Svar: SKKs rekommendation är att utländsk hane, som inte har något avelsindex, skall paras med svensk tik som har ett index över 100. Denna rekommendation finns i förslaget på nya Avels- och Uppfödareiska Regler.

OBSERVERA! En utländsk hane med ett avelsindex i sitt hemland är inte jämförbart med ett svenskt index. Detta beror bl.a. på att den statistiska BLUP-metoden skiljer sig åt mellan länderna, definitionen av referenspopulationen skiljer sig åt, och nivån av gener för HD och ED i populationen kan vara en annan.

Fråga: Kan man använda en A-höft med dåligt index?

Svar: Ja, om den dåliga A-höften kombineras med en partner som har bra index där sammanlagda index delat med 2 blir över 100. Se bifogad information.

Fråga: Avkomma från svenska avelsdjur som sålts utomlands och röntgats utomlands för HD, kommer den med i index?

Svar: Avkomma som röntgats för HD enligt FCIs system i sitt nya hemland kommer inte att läggas in i SKKs databas. I Sverige registreras alla resultat, både de bra och de mindre bra. Så är det tyvärr inte i alla länder. I många länder väljer hundägarna själva om resultatet ska bli offentligt eller ej, vilket resulterar i att övervägande positiva resultat kommer till allmän kännedom. Öppnas möjligheten att registrera utländska resultat är risken att enbart de positiva utländska resultaten skickas till SKK. I sådant fall blir index definitivt missvisande då de värden beräkningarna bygger på inte är ett representativt

urval. Genom att inte registrera utländska resultat alls förloras förvisso information som kunde ha ingått i beräkningen, men detta i sig gör inte skattningen av index missvisade, dock något mer osäker. Nackdelarna med att registrera utländska resultat överväger alltså fördelarna.

Fråga: Hur och när följs index upp? Finns det något mål som skall nås?

Svar: Något mål finns inte specificerat utan det övergripande målet är att minska HD och ED i rasen till en nivå som innebär att defekterna är ett litet problem i rasen. I omarbetningen av RAS under 2012 kan strategier och mål diskuteras.

Fråga: Index behövs ej. Det kommer att begränsa avelsbasen i rasen?

Svar: Index är ett välkommet verktyg för att bekämpa HD och ED. Se bifogad information. Någon begränsning av avelsbasen kommer det inte att vara fråga om. Danska Kennelklubben införde avelsindex för HD 2010 och samma påstående fördes fram av danska uppfödare av Berner Sennenhund. Dansk Kennelklubb visar att så inte är fallet då det finns tillräckligt med avelsdjur som kan användas då hundar med index under 100 kan kombineras med hundar med index över 100.

Fråga: Utländska, icke svenskägda avelsdjur, som är friröntgade i annat system än FCIs i sitt hemland. Gäller röntgenresultaten även i Sverige?

Svar: Nej. Dessa röntgenresultat godkänns inte i Sverige. Alltså, nuvarande regler fortsätter att gälla. Avelsrådet kan dock ge dispens till en eller två kullar. För fortsatt användning i avel av en sådan hund så fordras att antingen hunden röntgas om på höfterna eller att befintliga röntgenplåtar skickas från ursprungslandet till SKK för bedömning.

Fråga: Utländska importörer som är svenskägda omregistreras i SKK. Skall de röntgas om ifall de kommer från land som inte har FCIs system?

Svar: Ja. Antingen röntgas hunden om eller också översänds ursprungliga röntgenplåtar av höftlederna till SKK för bedömning.

Fråga: Kan utländsk hund med HD grad C användas i avel med svensk hund?

Svar: Nej. Utländsk hund skall ha höftledsstatus A eller B.

Fråga: Index för ED skall styra och hund med grad I (II-III?) kan användas i avel?

Svar: I utvecklingen av avelsindex visas att något bidrag till förbättrad armbågsledhälsa inte föreligger om hund med grad I används i avel. Att använda hund med ED grad I, liksom graderna II och III, är inte förenligt med djurskyddslagen och SKKs Grundregler då en sådan parningskombination utifrån tillgänglig information ökar risken för sjukdom och funktionshinder hos avkomman.